

Δειγματοληπτική κατανομή & Διάστημα εμπιστοσύνης

Κωνσταντίνος Μπουγιούκας, MSc, PhD
mprougioukas@auth.gr

2024-2025

Στόχοι του σημερινού μαθήματος

- ☒ Ορισμός πληθυσμού, δείγματος
- ☒ Σφάλμα εκτίμησης
- ☒ Δειγματοληπτική Κατανομή μέσης τιμής
- ☒ Διάστημα Εμπιστοσύνης (ΔΕ) μέσης τιμής

Πληθυσμός ορίζεται ως το πλήρες σύνολο των στατιστικών μονάδων (όχι απαραίτητα ανθρώπων) που μοιράζονται συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που μας ενδιαφέρουν να μελετήσουμε.

- Όλοι οι ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη
- Όλα τα άτομα που έχουν διαγνωστεί με κατάθλιψη
- Όλες γυναίκες μέσης ηλικίας

Αλλά και:

- όλα τα σχολεία μιας περιφέρειας
- όλα τα νοσοκομεία σε μια περιοχή

Το **Δείγμα** αποτελεί ένα υποσύνολο του πληθυσμού που μελετάμε.

Το πλήθος των στατιστικών μονάδων από τα οποία αποτελείται το δείγμα ονομάζεται **μέγεθος του δείγματος** και συμβολίζεται συνήθως n .

Στατιστικό πλαίσιο για την εκτίμηση των παραμέτρων του πληθυσμού

Σφάλμα της εκτίμησης

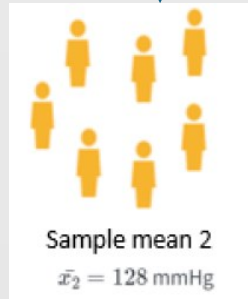
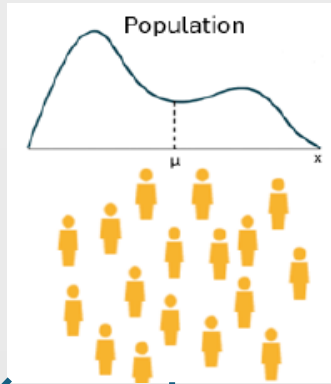
Η διαφορά μεταξύ της σημειακής εκτίμησης και της παραμέτρου

Τύποι σφάλματος:

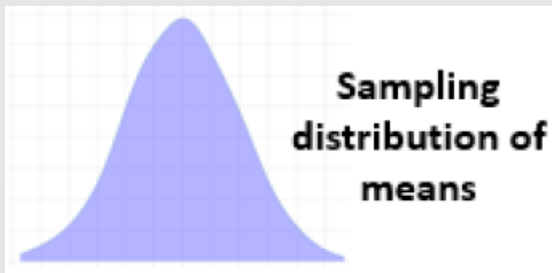
- Σφάλμα δειγματοληψίας (τυχαίο σφάλμα)
- Το σφάλμα που οφείλεται σε πηγές που δεν ανήκουν στο σφάλμα δειγματοληψίας (π.χ. σφάλμα επιλογής-selection bias, σφάλμα ανταπόκρισης-non-response bias κ.ά.)

Πληθυσμός

Μέση τιμή
για κάθε
δυνατό
δείγμα
μεγέθους n

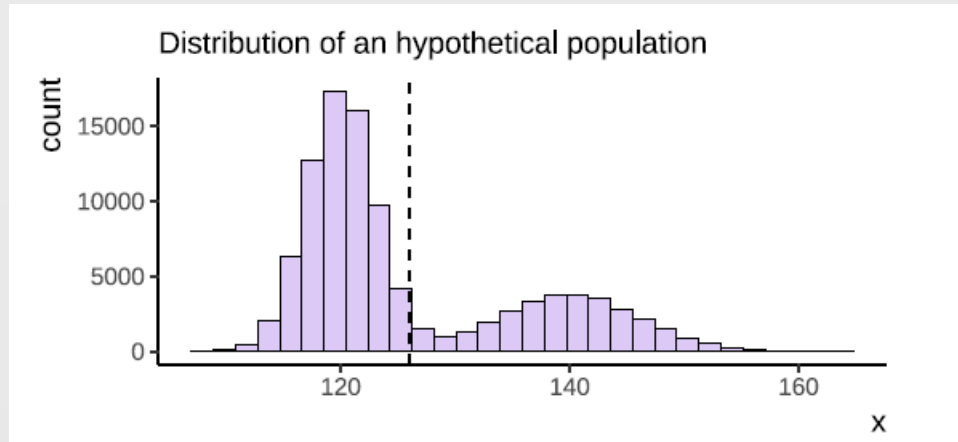
Δειγματοληπτική
Κατανομή μέσης τιμής

Τυπικό σφάλμα μέσης
τιμής (standard error of
mean, SEM)

$$\sigma_{\bar{x}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

Είναι η τυπική απόκλιση της
δειγματοληπτικής κατανομής
της μέσης τιμής.

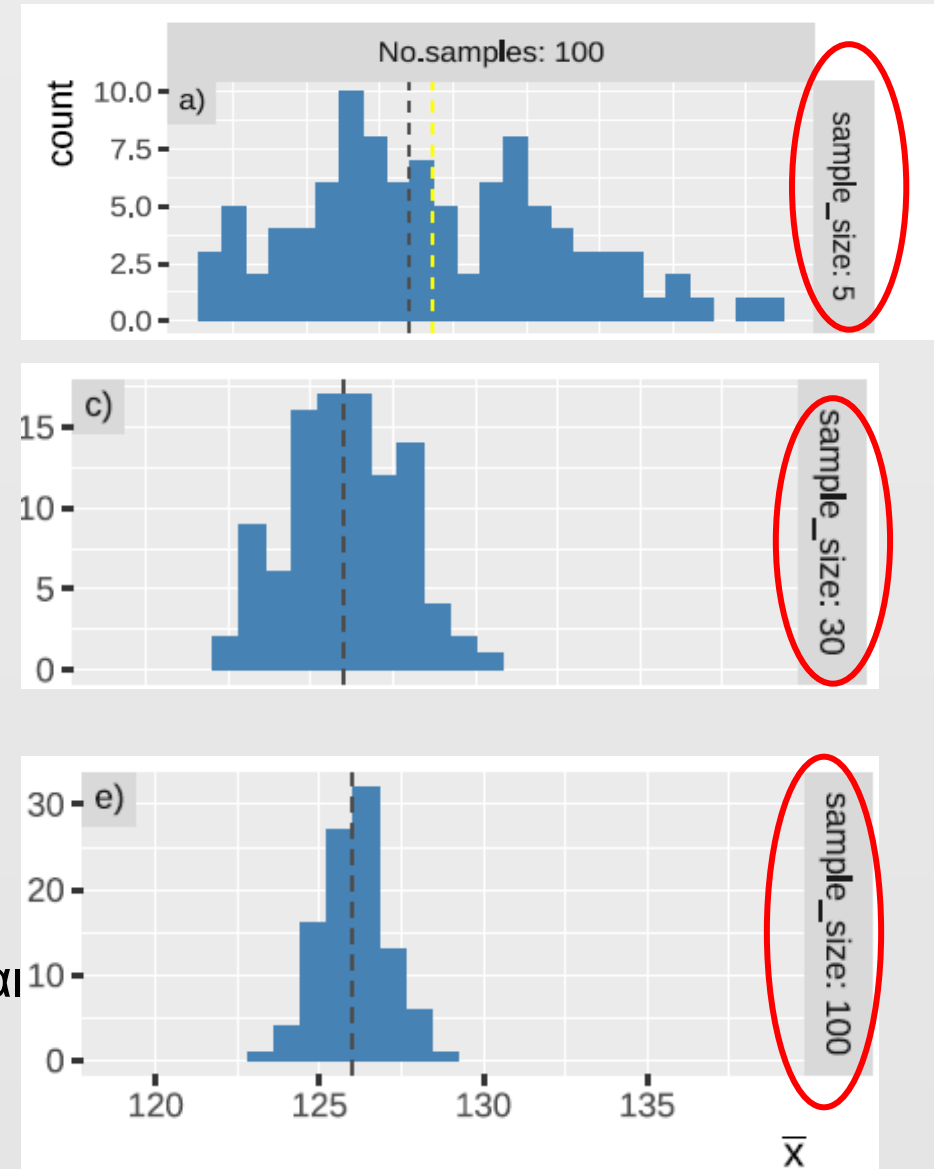
Πληθυσμός (BP, $\mu=130$, $\sigma=10$)

Ιδιότητες της Δειγματοληπτικής Κατανομής μέσης τιμής

- Καθώς αυξάνεται το μέγεθος δείγματος, η **μέση τιμή** των δειγματικών μέσων συγκλίνει με την πραγματική τιμή του πληθυσμού
- Καθώς αυξάνεται το μέγεθος δείγματος, το **SEM** μειώνεται
- Καθώς αυξάνεται το μέγεθος δείγματος, η κατανομή πλησιάζει την **κανονική** κατανομή

Δειγματοληπτική Κατανομή μέσης τιμής

Κεντρικό Οριακό Θεώρημα για την μέση τιμή

Η **δειγματοληπτική κατανομή της μέσης τιμής** όλων των δυνατών δειγμάτων του πληθυσμού είναι κατά προσέγγιση **κανονική** ανεξαρτήτως της κατανομής του πληθυσμού, εφόσον το μέγεθος n των δειγμάτων είναι επαρκώς μεγάλο.

$$\mu_{\bar{x}} = \mu$$

$$\sigma_{\bar{x}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

(τυπική απόκλιση
δειγματοληπτικής κατανομής)

Πως θα κατασκευάσω ένα 95% διάστημα εμπιστοσύνης (ΔΕ) για την μέση τιμή?

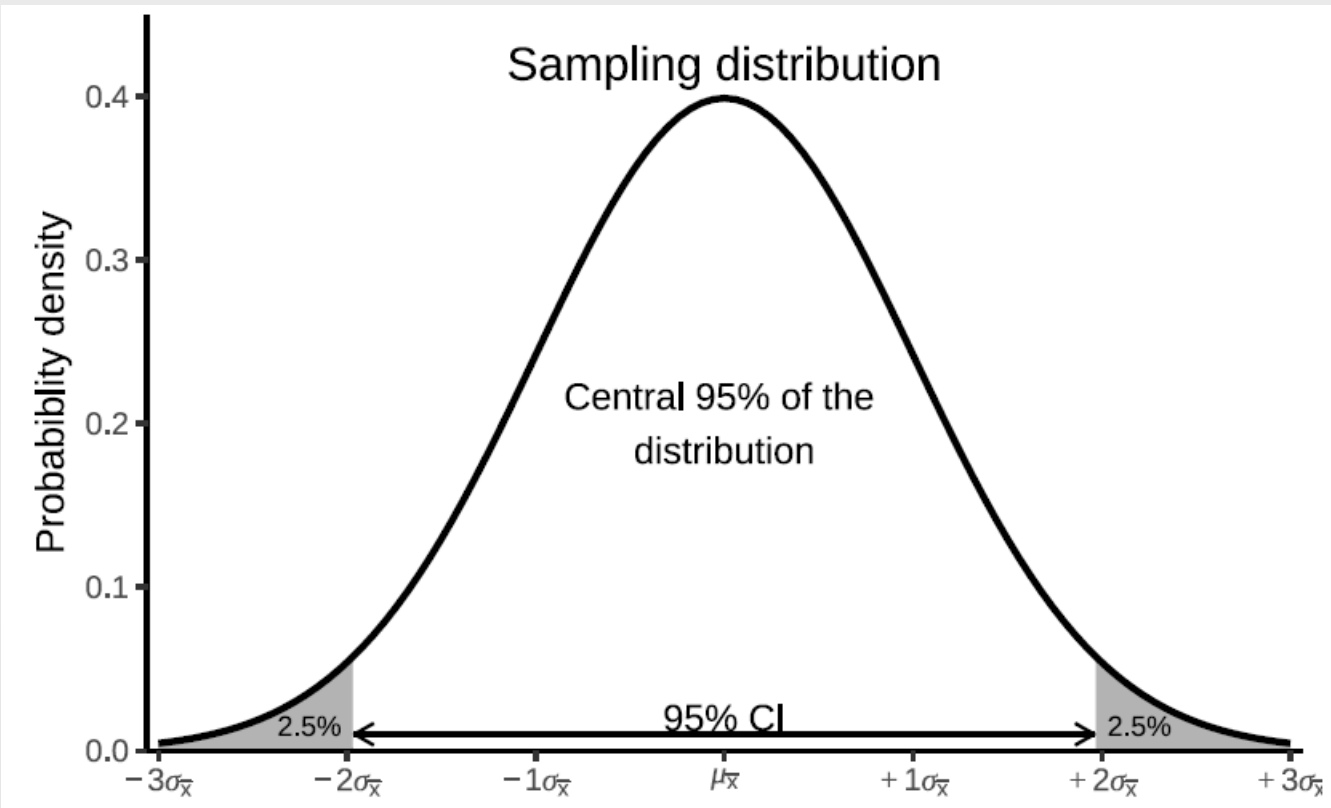
1. Το ΔΕ θα είναι γύρω από την **εκτίμηση** για την μέση τιμή, που είναι η καλύτερη εκτίμηση για την μέση τιμή του πληθυσμού $\mu_{\bar{x}} = \mu$
2. Το **τυπικό σφάλμα** (SEM) θα αποτελεί μέτρο της μεταβλητότητας των τιμών γύρω από την εκτίμηση

$$\sigma_{\bar{x}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

(τυπική απόκλιση
δειγματοληπτικής κατανομής)

+ Κανόνας 68-**95**-99.7

95% Διάστημα Εμπιστοσύνης (95% ΔΕ) 95% Confidence Interval (95% CI)

Εκτίμηση μέσης τιμής $\pm 2 \cdot$ τυπική απόκλιση

$$\mu_{\bar{x}}$$

$$1.96$$

$$\sigma_{\bar{x}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

Στην πράξη έχουμε ένα μόνο δείγμα!

$$\mu_{\bar{x}}$$

$$\bar{x}$$

$$\sigma_{\bar{x}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

$$SE_{\bar{x}} = \frac{s}{\sqrt{n}}$$

95% διαστήματος εμπιστοσύνης: παράδειγμα

Η μέση συστολική αρτηριακή πίεση ενός τυχαίου δείγματος 36 ατόμων βρέθηκε ίση με 125 mmHg με τυπική απόκλιση 12 mmHg. Το 95% διάστημα εμπιστοσύνης (ΔΕ) είναι:

$$n = 36$$

$$\text{Δειγματική μέση τιμή} = 125 \text{ mmHg}$$

$$\text{Δειγματική τυπική απόκλιση} = 12 \text{ mmHg}$$

$$\bar{x} \pm 1.96 \cdot \frac{s}{\sqrt{n}}$$

Κάτω όριο: $125 - 1.96 \frac{12}{\sqrt{36}} = 125 - 1.96 \frac{12}{6} = 125 - 3.92 = 121.1 \text{ mmHg}$

Πάνω όριο: $125 + 1.96 \frac{12}{\sqrt{36}} = 125 + 1.96 \frac{12}{6} = 125 + 3.92 = 128.9 \text{ mmHg}$

Ερμηνεία 95% διαστήματος εμπιστοσύνης

<https://rpsychologist.com/d3/ci/>

95% confidence intervals

